

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 101

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"זאת תהיה תורת המצרע"

המצרע נענש במדה כנגד מידה ו"בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה"
מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

שהיו עושים עבירות יתעוררו ממעשיהם הרעים. אך מאז שזה נעשה בסיטונאות, זה כבר לא הועיל ופסקה מאתנו תורת נגעים וזה לא לטובתנו, אלא לרעתנו, כיון שאז אדם היה נזהר ומתקן מיד ולא היה גורר איתו את חטאתו עד לעולם הבא. על מה באים שבעה נגעים? **א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן: "על שבעה דברים נגעים באין: 'על לשוה"ר ועל שפיכות דמים ועל שבועת שוא ועל גלוי עריות ועל גסות (=גסי) הרוח ועל הגזל ועל צרות העין'** (מסכת ערכין דף טז.). היום יש נגעים מסוג אחר ר"ל, יש עשרות סוגים של מחלות הסרטן, יש חידקים טורפים, וכל מרעין בישין, אלה הם נגעים. והיום הרבה אנשים מנוגעים בנגעים כאלה בגלל שלא מתעוררים להתבונן שיש חוקים בתורה וצריך לציית למה שהקב"ה אומר בדיוק וללא שנוי.

לו להענישו. כדברי המשנה: **דְּבִי אֲלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר: ...הָעֹבֵר עַבְרָה אַחַת,**

בזמן שעם ישראל דור דעה קבלו את התורה והיו ראויים, הקב"ה נתן להם 'תורת נגעים', שבעינינו אם היו היום, היו מאד מוזרים.

"זאת תהיה תורת המצרע"

(ויקרא יד ב) המוציא שם רע על חברו לוקה בצרעת, כולם קוראים לו טמא ומסלקים אותו מהמחנה ואסור אפילו לטמאים אחרים להיות איתו ככתוב: **"בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה"** (ויקרא יג מו). למה? הוא רצה להוציא את חברו מן הכלל, כדי שיתרחקו ממנו, בדברו עליו לשון הרע, אמרה התורה: מה שרצית לעשות לחברך - יעשה לך.

וכשם שביזה את חברו כך יצטרך לעבור מסכת בזיונות להכרת חטאו ותקון מעשיו ולא יועילו לו שום עצות תרופות ורופאים להצילו ממצבו אלא אך ורק הכרה בחטא הנורא חרטה גמורה וחזרה בתשובה אמיתית ורק אז יכולה להסתלק ממנו הצרעת. ואחרי זה יצטרך לעבור תהליך בזיון נוסף לטהרתו וכדי

שיוכל לחזור לקהל צריך לגלח את כל שערו, את גבות עיניו ואת ראשו, את זקנו, את הכל. ראייתם בן אדם בלי שום טיפת שיער? והמצרע עובר תהליך קשה וארוך ביותר, על מה? על לשוה"ר.

נעשה חשבון; אם בן אדם אומר לשון הרע רק חמש פעמים ביום, אפילו רק חמש מילים ביום, אומר הח"ח: **חדש; 5 מילים כפול 30 זה 150, 1800 בשנה, כשבעים שנה יותר ממאה אלף לשון הרע שעל כל אחד נברא לו מלאך רע שמחכה**

הרב אריה לוי זצ"ל אחד מהצדיקים בדור הקודם היה מבקר אסירים בבתי כלא ומעודד את רוחם. פעם הוא הסביר מדוע הוא התחיל ללמד זכות על כל בן אדם וזאת בעקבות מקרה שקרה לו.

פעם אחת הוא השתתף בהלוויה של אדם חשוב מאד, אחד מנקיי הדעת בירושלים, הרב אלעזר ריבלין זצ"ל שהיה אדם שעשה חסדים, גזבר בבית אבות, גבאי צדקה, בעל גמ"ח גדול,

קוֹנָה לֹו קְטִיגוֹר אֶחָד' (אבות ד משנה יא). וזה רק מחמש מילים של לשוה"ר.

בזמנם היה עוד דרך תקון: כשאדם חטא היה מופיע נגע בבית וצריך היה לקרוא לכהן שיבוא ויכיר אם הנגע טמא, או לא. כך היו עושים עמו משמים בשביל שיכין ויפשפש במעשיו. אח"כ אם לא היה חדל ממעשיו הרעים, הנגע היה עובר לבגדים ואם לא הכין אף זאת קבל נגע בגוף. כל זה בא להם כדי שהאנשים

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

הבאת מצות מחוץ לתחום בידי גוי

שאינן יכול לייבא בשעת אכילה'. והקשו התוספות (ד"ה רב יהודה) שהרי במשנה מבואר ששעור מרחק 'דרך רחוקה' הוא מן המודיעים ולחוק' (ולמעלה) והרי לעולא שעור המרחק הוא כשעור הליכה מחצות היום של ערב פסח, עד שקיעת החמה שהוא סוף שעת שחיטת הפסח. ולרבי יהודה השעור הוא מרחק הליכה מחצות היום, עד סוף הלילה של ליל פסח שהוא סוף זמן אכילת הפסח. ואם כן נמדוד ונראה מהו שעור הליכה ממודיעים עד ירושלים.

ותירצו התוספות (בתירוץ שני) שסוגית הגמ' אליבא דרבי עקיבא היא, שסובר שאיסור תחומין הוא מן התורה. ולכך אף לרבי יהודה אינו יכול לבוא לירושלים, אלא עד תחילת ליל פסח מצד איסור תחומין. וכל החילוק אינו על השעור שהוא בא סמוך לתחום העיר, שלדעת רבי יהודה אין זה דרך רחוקה אף לירושלים אם בא אחר תחילת הלילה. ולעולא גם זה דרך רחוקה עד שיהא לו שהות לבוא לירושלים עצמה קודם סוף זמן שחיטה.

הדיוק מדברי התוספות

ומדברי התוס' דייק הגרע"א (בהג' על היום תרועה שם) שאף ביום טוב איסור תחומין הוא מן התורה. (עכ"פ לרבי עקיבא ועי' בקו"א שעל תשו' הב"ח הנ"ל שנסתפק לחלק בין תחומין דאלפיים ל"ב מילין יעו"ש).

ולכאורה מדברי התוספות האלו יש להוכיח שלא הותר 'איסור תחומין' משום 'אוכל נפש', שהרי אם היה מותר 'איסור תחומין' היה מותר לבא מן הדרך ואין עמו מה לאכול, ליכנס אל תוך העיר לאכול. ואם כן אף לאכילת קרבן פסח יהא מותר ליכנס שהרי גם אכילת קרבן פסח 'אוכל נפש' הוא ומדין מתוך ודאי יהא מותר, אלא בהכרח שדעת התוספות שלא הותר איסור תחומין מן התורה אפילו לצורך 'אוכל נפש'. ■

המצות פחות מ"ב מיל שמחוץ לתחום, מותר לדעת כל הראשונים לומר לגוי לילך ולהביא להם המצות ואם העיר מרוחקת יותר מכדי י"ב מילין מחוץ לתחום ממקום המצות, הרי שלדעת 'הבבלי' שכן הוא הסכמת הרמב"ן והרשב"א מותר לומר לגוי שילך ויביא את המצות הנמצאים מחוץ לתחום.

אך לדעת 'הירושלמי' שכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם אסור לו לומר להביא המצות, שהרי חוץ מ"ב מילין אסור מן התורה ולא היה כי אם שבות אחד.

איסור תחומין ביו"ט

אך בעיקר הדין צריך לברר אפילו למאן דאמר שיש איסור תחומין מן התורה, האם גם ביום טוב יש איסור תחומין מן התורה.

ומדברי 'הלבוש' הנ"ל (והמג"א שהביא דבריו) מוכח שאין חלוק בין יו"ט לשבת באיסור תחומין, שהרי תירץ דין השופר באופן שהוא אסור מן התורה והרי אין שופר אלא ביו"ט וכן הוא דעת הב"ח בשו"ת הב"ח החדשות (סימן ז' הו"ד בהג' הגרע"א) ובהגהות רבי עקיבא איגר שעל המג"א שם דייק כן אף מדעת התשב"ץ (ח"ב סי' ר"ב) שלמ"ד שאיסור תחומין בשבת חוץ ל"ב מילין הוא מן התורה, אף ביום טוב אסור מן התורה.

דרך רחוקה

שנינו במשנה (בגמרא פסחים דף צג:): 'אִיזוּ הִיא דֶּרֶךְ רְחוֹקָה' (שאינו עובר באיסור כרת, אם לא עשה קרבן פסח) 'מִן הַמוֹדִיעִים וְלַחוּץ' (ולמעלה). ונחלקו האמוראים בדין דרך רחוקה; שלדעת עולא: 'כל שאין יכול לייבא בשעת שחיטה'. ולדעת רב יהודה: 'כל

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

פסחים דף צג

שאלה: מעשה במשפחה ששכחה את המצות של ליל הסדר בעיר אחרת, יש לברר: האם הותר להם לומר לגוי שיביאם? (מצד איסור חוץ לתחום)

תשובה: ב'שלחן ערוך' הלכות ראש השנה (סימן תקפ"ו סכ"ב) כתב המחבר: אם גוי הביא שופר (בראש השנה) מחוץ לתחום, תוקעין בו. והקשה הלבוש (הו"ד במגן אברהם סכ"ד) מה חדוש יש בזה, שהרי אפילו לכתחלה מותר לומר לגוי ביום טוב להביא לו שופר מחוץ לתחום ביום טוב, שהרי איסור תחומין שבות הוא וכן אמירה לגוי שבות ושבות דשבות במקום מצוה התירו. ותירץ דמיירי בחוץ משנים עשר מיל דהוי דאורייתא. כלומר דהאיסור לצאת או להביא מחוץ לתחום הוא מאלפיים אמה חוץ לעיר, אך איסור זה הוא מדרבנן לחוד ודעת רבי עקיבא (סוטה כז:): שהוא מדאורייתא.

ודעת 'הירושלמי' (עירובין פ"ג סוף ה"ד ופ"ה ה"ד) שחוץ לשנים עשר מיל אסור מן התורה ודרשו כן מדכתוב: 'אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי' (שמות טז כט) ומקום זה הוא חוץ ל'שנים עשר מיל כנגד מחנה ישראל'.

ופסקו כן הר"ף (עירובין ה.) והרמב"ם (הלכות שבת פכ"ז ה"א) וכתב שם הרב המגיד שכן היא הסכמת הגאונים.

אבל הרא"ש (פ"א סי' כ"ד) ו'המרדכי' (סי' תפ"ד) כתבו שלדעת הבבלי אפילו חוץ ל"ב מיל הוא מדרבנן. וכן הוא הסכמת הרמב"ן (בחדושים עירובין י"ז: ובמלחמות ה.) והרשב"א (בחדושים עירובין י"ז: ד"ה אמר רב אשי ועבודת הקדש תחילת שער ה') כדעת הבבלי שאף מחוץ ל"ב מיל, אינו אסור אלא מדרבנן.

על פי זה נמצא בנידון דידן, אם העיר שהם שוהים, יש בה ממקום שנמצא שם

מוסר

"זאת תהיה תורת המצורע"

באיסור אכילת חזיר מחמירים כולם אף על פי שאיסור לשון הרע חמור ממנו בהרבה. מתוך פניני הגר"א

לאו "עשיר" כי הכל יראים ממנו והלאו 'דלשון הרע' הוא לאו "עני" שאין מי שירא ממנו.

חז"ל אמרו: 'כל המספר לשון הרע.. ראוי להשליכו לכלבים' והטעם בזה, כי גם המספר דרכו תמיד לנבוח ככלב. זהו שאמר רב פפא בדרך רמז: 'לית דעניא מכלבא' רצה לומר, אין לאו "עני" מלשון הרע, 'ולית דעתיר מחזירא', היינו "עשיר" מהלאו של "ואת החזיר.. לא תאכלו" שהכל יראים ממנו. ■

אלא, כי באמת כל התורה מפי הגבורה שמענו ועם כל זה אנו רואים כי לא כל הלאוין שבתורה שוים בעיני הבריות. יש לאוין שהעולם נזהר בהם עד מאד, כגון: "ואת החזיר.. לא תאכלו" (דברים ק יד ח) שאם רואה אדם בחברו שאוכל חזיר, יפרוש ממנו ולא ירצה להתחתן עמו ויבוש לדבר עמו. מאידך יש לאו חמור מזה הרבה וקל הוא בעיני האדם וכצחוק נחשב הוא בעיניהם, כגון לדבר לשון הרע. נמצא כי הלאו של 'חזיר' הוא

'כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר.. ראוי להשליכו לכלבים' שנאמר: "לפלב תשליכון אתו" (שמות כב ל) וכתוב בתריה: "לא תשא שמע שוא" (שמות כג א) וקרי ביה: "לא תשיא" (פסחים דף קיח.).

מכאן ביאור למאמר חז"ל תמוה: 'אמר רב פפא: "לית דעניא מכלבא ולית דעתיר מחזירא"' (שבת קנח:). לכאורה אינו מובן למה מספר לנו זאת?

עלי הגיון

"וספרתם לכם ממחרת השבת"

מדוע סופרים בספירת העומר את הימים שעברו ולא את הימים שנשארו? משל מהגרש"ד פינקוס זצ"ל

ריקים וחוצצים, אלא להיפך, כל יום הוא יום של בנין והתקדמות לקראת המטרה הנכספת. ובאופן כזה מאה הימים עוברים מהר מאד וכל יום הוא יום של אושר, כי אם ידלג יום אחד הוא לא ישיג את מטרתו - את מלוא הסכום.

אילו היינו ממתינים לקבלת התורה והיו סתם חמישים יום באמצע, בודאי שהיו מונים את הימים שנותרו, כי היו מחכים שכבר יחלפון ויעברו ימים אלו המעכבים את קבלת התורה. אבל כיון שימים אלו הם ימי הכנה ובנין לקראת קבלת התורה ואחרי יום אחד של מנין ראויים יותר לקבלת התורה ואחרי יומיים ראויים עוד יותר וכך הלאה, אחרי ארבעים ותשעה ימים אנו כבר ראויים לקבלת התורה.

זהו הרמז הפשוט במצות ספירת העומר, אנו סופרים 49 ימי בנין לקראת מתן התורה ומהותם למלאותם תוכן. כי מצד הסדר הפשוט הספירה היתה צריכה להיות הפוכה ורק מפני שמצווים למלאות ימים אלו עם תוכן אנו סופרים את הימים שעברו ואת התוכן שיצקנו בהם. ■

יום כנגד ארבעים ותשעה הימים שנותרו עד קבלת התורה ואחר כך ארבעים ושמונה וכן הלאה.

אלא שביאור הדברים הוא: משל לאדם שנוזק למליון דולר. אם יאמרו לו שבעוד מאה יום הוא יקבל מליון דולר יהיה מאושר, אולם כל יום של המתנה יראה לו כנצח, שכן הימים ש'בינתיים' נראים לו כמפרידים ומרחיקים אותו ממליון הדולרים. לא כן אם נזקק אדם למליון דולר ויציעו לו עבודה שמידי יום הוא ישתכר באותה העבודה עשרת אלפי דולרים כך שבסוף התקופה של מאה ימים יהיה בידו מליון דולר. בשביל אדם זה הימים יחלפו במהירות. ומה ההבדל? כי כשאדם צריך מליון דולר ואומרים לו להמתין מאה יום, אזי מאה ימים אלו הם ימי המתנה בעלמא, ימים ריקים בלי תוכן והם עבורו רק ימי חציצה בינו לבין הכסף. אבל אם מאה הימים אינם ימי המתנה, אלא דרך להרויח ולהשיג את הכסף, אז הם אינם

בספר החנוך כתוב (מצוה שו): משרשי המצוה, לפי שכל עיקרון של ישראל אינו אלא התורה ומפני התורה נבראו שמים וארץ וישראל והוא העיקר והסבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו את התורה בסיני ויקיימוה, שבשביל זה הם נגאלים והיא תכלית הטובה

שלהם ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, על כן נצטוינו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו את החפץ הגדול אל היום הנכסף ללבנו. וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא. עכ"ל.

ונשאלת השאלה: הרי כשסופרים לקראת דבר שמחכים לו סופרים את הימים שנותרו ולא את הימים שכבר חלפו ועברו? ולמשל ילד לפני בר מצוה שסופר ומונה כך וכך ימים נותרו לי עד הבר מצוה. ולפי דברי 'החנוך', לכאורה היו צריכים להתחיל במנין ארבעים ותשעה

פרשת 'תזריע-מצורע'

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו.."

בשעה שאדם מדבר לשון הרע על חברו נוטלים ממנו את מצוותיו וזוקפים אותן לזכותו של האדם המדובר ומעבירים את חטאיו של זה לבעל הלשון הרע

לידיד - זה הקב"ה, דכתיב: "אֲשֶׁרְהָא נָא לִידִידִי" (ישעיה ה א).
בחלקו של ידיד - זה בנימין, שנאמר: "לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד ד' יִשְׁכֵּן לְבִטַח עֲלָיו" (דברים לג יב).

ויתכפרו בו ידידים - אלו ישראל, דכתיב: (ירמיה יב ז): "נָתַתִּי אֶת יְדוּת נַפְשִׁי בְּכַף אִיבִיחָה".

שואל הרב וולבה זצ"ל בספרו 'בין ששת לעשור': מדוע היה צריך לכתוב בדרך של כתב חידה?

ומסביר: חז"ל רצו להראות את הקשר והיחס בין הקב"ה לעם ישראל. לא יחס של פחד וקנאה, אלא של ידידות שעוברת מאברהם אבינו, דרך בנימין, שלמה המלך ובית המקדש, עד לכל עם ישראל, שכולם נקראים ידידים לקב"ה. ועל הידידות הזו יש לנו שלש אותות: שבת, מילה ותפילין.

מילה - ילד יהודי שנולד, ליום השמיני ומכניסים אותו בבריתו של אברהם אבינו. ומה מברכים?

'אשר קידש ידיד מבטן, וחוק בשאר שם, וצאצאיו חתם באות ברית קודש, על כן בשכר זאת, ק-ל חי חלקנו (צורנו), צוה להציל ידידות שארינו משחת, למען בריתו אשר שם בבשרנו' (מסכת שבת קלז:). דהיינו, כבר בהיות התינוק בן שמונת הימים נכנס בברית הידידות.

שבת - נאמר בזמירות השבת 'מה ידידות מנוחתך. את שבת המלכה'. ובסעודה שלישית שרים: "ידיד נפש אב הרחמן".

תפילין - שם לא נאמר לשון ידידות,

השכינה שורה, אך לא כותבים את מה שלמד, ואילו בשנים כותבים את הדברים, שנאמר: "אָז נִדְבְּרוּ יְרָאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשְׁבּוּ ד' וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּכְתְּבוּ סֵפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו".

איוב היה מצורע, היושב בדרך מחוץ למחנה. אם יש שם עוד מצורע, האם הם יכולים ללמוד בחברותא? לא! כי כתוב:

"בְּדָד" (ויקרא יג מו). אמר איוב: אם כך, מה שאני לומד אינו נכתב בספר, כי רק בשנים נכתב. ולכן אמר: "מִי יִתֵּן אִפּוֹ וַיִּכְתְּבוּ מַלְּי", הלואי ואזכה ללמוד בחברותא, כי "מִי יִתֵּן בְּסֵפֶר וַיִּחְקוּ".

"ובנים השמיני ימול.. בשר ערלתו" (ויקרא יב ג)

אומרת הגמרא (מנחות נג:): 'יבא ידיד בן ידיד ויבנה ידיד בחלקו של ידיד ויתכפרו בו ידידים'.

'יבא ידיד בן ידיד' - זהו שלמה המלך בן אברהם אבינו 'ויבנה ידיד' - יבנה את בית המקדש 'לִידִיד' - להקב"ה 'בחלקו של ידיד' - בחלקו של בנימין 'ויתכפרו בו ידידים' - עם ישראל. כולם כונו בתנ"ך 'ידידים'.

'ידיד - זה שלמה המלך, דכתיב: "וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יְדִידָה" (שמואל ב, יב כה).

'בן ידיד - בן אברהם אבינו דכתיב: "מִה לִידִידִי בְּבִיתִי" (ירמיה יא טו). 'ויבנה ידיד - זה בית המקדש, דכתיב: "מִה יְדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ" (תהילים פד ב).

הרה"ג שלמה לוינשטיין מיוחד ל'גנזי המלך'

"..אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר" (ויקרא יב ב)

אומר המדרש: לא נתקררה דעתו של איוב עד שהגיע לפרשת "אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ". דברי המדרש סתומים וצריכים ביאור.

אומר 'האפריון' (לבעל קיצור שו"ע רבי שלמה גנצפריד): איוב תהה מדוע מגיעים לו יסורים והלא הוא צדיק גדול. עד שהגיע לפרשת "אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ", שם מסופר על נגעים שבאים על האדם באופן לא טבעי. למי הקב"ה עושה נס זה? ולשם מה? הקב"ה עושה זאת לאדם, כדי לעורר אותו לתשובה. אמר איוב: עכשיו אני מבין כי מי שסובל מצרעת הרי זה משום שהוא ראוי שיסבול, כדי לעוררו לתשובה, שהרי לגויים אין הקב"ה מביא צרעת. ולכן התקררה דעתו של איוב.

אומר איוב: "מִי יִתֵּן אִפּוֹ וַיִּכְתְּבוּ מַלְּי מִי יִתֵּן בְּסֵפֶר וַיִּחְקוּ" (איוב יט כג). למה הכוונה?

אומר ה'פניני קדם': אמרו חז"ל (ברכות ו:): עשרה שיושבים ועוסקים בתורה שכינה שרויה ביניהם, שנאמר: "אֲלֵקִים נִצָּב בְּעֵדַת ק-ל" (תהילים פ"ב, א'). מנין שאפילו בחמישה, שנאמר: "וַאֲגַדְתּוּ עַל אֶרֶץ יִסְדָּה" (עמוס ט ו). ומנין שאפילו שלושה, שנאמר "בְּקִרְבֵּי אֲלֵקִים יִשְׁפֹּט" (תהילים פב א). ומנין שאפילו שנים, שנאמר: "אָז נִדְבְּרוּ יְרָאֵי ד' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשְׁבוּ ד' וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּכְתְּבוּ סֵפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ד' וַלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" (מלאכי ג טז). ומנין שאפילו באחד, שנאמר: "בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכֵּיר אֶת שְׁמִי אֲבֹא אֵלָיְךָ וּבִרְכֻתִיךָ" (שמות כ כא).

שואלת הגמרא: אם השכינה נמצאת באחד, מדוע צריך להשמיע שהיא שורה גם בשנים? אומרת הגמרא: באחד

רמז

"וכי יטהר הזב מזובו..."

מ"ט התיבות שבפסוק רומזות על מ"ט הימים שבהם נטהרו ישראל מטומאת מצרים

בפסוקים אלה יש מ"ט תיבות. אומר ה'פרדס יוסף': דבר זה מרמז על מ"ט ימים שבהם נטהרו בני ישראל מטומאת מצרים, מיציאת מצרים ועד מתן תורה. לכן מתחיל הפסוק **"וכי יטהר הזב"**.

המילה השלושים ושלוש היא **"מועד"** - רמז ל"ג בעומר שיום שמחה הוא. המילה העשרים ותשע היא **"ד"** מתוך **"ובא לפני ד"**. משה אמר לבאים לפניו אשר לא היו טהורים: **"עמדו ואשמעה מה יצוה ד' לכם"** (במדבר ט ח), לכן המילה העשרים ותשע - **"ד"**, שפסח שני חל עשרים ותשעה יום לאחר פסח ראשון. ■

רופא המתפלל 17 ברכות בתפילת שמונה עשרה במקום 18, כי חושב שאינו צריך להתפלל ברכת **"רפאנו"**, שהרי הוא הרופא, רופא כזה מקומו בגינהם.

ועוד: רופא חייב להיות אכזר, כי אם יהיה רך לב לא יוכל לבצע את תפקידו נאמנה, כי יחוס על החולה וימנע מלעשות לו פעולות כואבות הנחוצות לרפואתו. נמצא שרחמים הם תכונה לא טובה ברופא. אך אם אדם שאינו רופא יהיה כמו ה'**טוב שברופאים**' - כלומר, הוא ינהג באכזריות כפי שנוהג הרופא, אדם זה יגיע ל'**גינהם**. לעומת זאת הרופא בזכות תכונה זו של אכזריות יגיע לגן עדן כי הציל חיים.

ולפי דברי ה'חובות הלבבות' לעיל מפרש ה'ארץ צבי': ה'**טוב שברופאים**' הוא זה המדבר לשון הרע, שכן ברגע שדבר, מתרפא האיש המדובר מכל חטאיו ופשעיו ואילו המדבר עצמו מגיע ל'**גינהם**. ■

"והבגד.. יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד פשתים: או כשתי או בערב לפשתים ולצמר" (ויקרא יג מז-מח)

בפסוק הראשון כתוב **"צמר"** לפני **"פשתים"** ואילו בפסוק השני הסדר מתהפך, מדוע?

אומר הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א: בכל התורה כולה מופיע ה'**פשתים**' אחרי ה'**צמר**'. רבי יהודה (שבת כז:): אומר: קונין של פשתן מטמאים בנגעים מיד, אע"פ שזה עדין לא שזור כבר זה מטמא, אבל של צמר מטמאים רק משנטוו.

אומר רבי חיים: נמצא שהפשתים נטמא לפני הצמר. לכן אמרה התורה: **"כשתי או בערב לפשתים ולצמר"** (ויקרא יג מח).

"זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו" (ויקרא יד ב)

נאמר ב'חובות הלבבות' כי בשעה שאדם מדבר לשון הרע על חברו נוטלים ממנו את מצותיו וזוקפים אותן לזכותו של האדם המדובר ומאידך מעבירים את חטאיו של זה לבעל הלשון הרע. יוצא מכך כי אדם המדבר לשון הרע, התורה שלמד בעצם כבר אינה שלו, כי הכל עובר לשני. לכן **"זאת תהיה תורת המצרע"**, התורה תחזור להיות שלו **"ביום טהרתו"**, כאשר יעשה תשובה על חטאי הלשון הרע שלו.

אומר ה'ארץ צבי': לפי דברי 'חובות הלבבות' ניתן להבין את דברי הגמרא (ר"ה יז). שאומרת: **'כל המעביר על מדותיו מעבירין (ממנו) לו על כל פשעיו'**, כלומר, אדם שיודע כי דברו עליו לשון הרע ואע"פ"כ הוא מבליג, מעבירים ממנו את כל פשעיו וזוקפים אותם לחובתם של בעלי הלשון הרע... לפי זה אפשר לפרש את מאמר חז"ל (קדושין פ"ב. וכן קדושין משנה פ"ד מ"ד): **'טוב שברופאים לגינהם'**. רבו ההסברים למאמר חז"ל זה.

רבי יוסף חיים זוננפלד אומר: בגן העדן אין לרופא תעסוקה, הוא צריך לרפא את אלה הסובלים בגינהם...

הסבר נוסף: 'טוב' בגימטריא 17,

אלא דבר הרבה יותר גדול. **"וראו.. עמי הארץ פי שם ד' נקרא עליך ויראו ממך"** (דברים כח י), **"ותניא; ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש' (ברכות ו.)**. מכאן שהסגולה של התפילין היא גדולה ביותר, עד שכל עמי הארץ מפחדים מפניך.

"ובמלאת ימי טהרה לכן או לבת תביא פכש בן שנתו לעלה וכן יונה או תר לחטאת אל פתח אהל מועד" (ויקרא יב ו)

אומרת הגמרא (נידה לא:): **'שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: "מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה קרבן?" אמר להן: "בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזקק לבעלה"'**.

אומר ה'פנים יפות': וכי התלמידים לא ידעו זאת ומדוע שאלו את רבי שמעון בר יוחאי? חטאת העוף באה על הספק, אמרו התלמידים שבשעה שכורעת האשה ללדת היא קופצת ונשבעת וזאת גם הם יודעים. אבל יש אשה שיולדת שלא בצער ואז אינה נשבעת, אם כן על מה מביאה חטאת העוף? כדי להביא חטאת העוף על ספק צריך לסבור שמותר להביא חולין לעזרה, שאם לא כן כיצד מותר להביא והלא זה ספק? אבל רבי שמעון בר יוחאי סובר כי שחיטת חולין בעזרה היא דאוריתא, לכן שאלו אותו תלמידיו מה הוא אומר לשיתנו, כיצד יכולה להביא חטאת. אמר להם רבי שמעון בר יוחאי: אני סובר שהיא מביאה חטאת על כך שהיא נשבעת כבר כאשר היא כורעת ללדת והרי אז עדין אינה יודעת אם הלידה תהיה קשה או קלה. היא נשבעת מיד בהתחלה ואז זה ודאי ולא ספק. על השאלה מדוע התלמידים שאלו דוקא את רבי שמעון בר יוחאי יש שני תרצים נוספים:

תירוץ נוסף: לא שייך לומר כי היא קופצת ונשבעת, שהרי השבועה לא חלה, כי היא ממילא אסורה בגלל טומאת נידה והרי **'אין איסור חל על איסור'**. אמנם אפשר לומר **'שאיסור חל על איסור'** ב'**איסור מוסף'**, אלא שרבי שמעון בר יוחאי עצמו סובר כי **'אין איסור חל על איסור'** גם ב'**איסור מוסף'** (קדושין ע"ז:). לכן הם שאלו דוקא אותו. ותשובתו: כבר כאשר היא כורעת ללדת היא נשבעת ואז עדין לא נטמאה טומאת נידה ולכן אז השבועה חלה.

”זאת תהיה תורת הפצורע”

»»» המשך מעמ' 1

צרות העין של תלמידי רבי עקיבא

כי הם שונאי ה'. וכן האנשים אשר עינם צרה בכבוד תלמידי חכמים הישרים והצדיקים, ושונאים עטרת תפארתם, או ירע לבכם אם עדיהם תאתה ובאה ממשלת הדור. וכן כתוב (שמואל א ה, ז): **”כִּי לֹא אֶתְּךָ מֵאֲסוּ כִּי אֲנִי מֵאֲסוּ מִמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם”** (שער שלישי אות קס).

אחד פתח חנות והצליח, חברו גם פתח חנות, כואב לו, למה הוא פתח חנות? אחד קנה רכב וחברו גם קנה, לא טוב לו שהשני קנה רכב ובפרט שהוא יותר טוב. מה אכפת לך מה יש לשני? לך יש רכב, אתה נוסע? יופי! אבל לא! עינו צרה בחברו.

אצל התנאים הקדושים זה היה בדקות של הדקות שאפילו ר' עקיבא לא הבחין בכך, רק עד לאחר מעשה כשאסף את יתרת תלמידיו, כדברי המדרש ואמר להם: **’ראו מעשיהם של הראשונים, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם’**. ראו מעשיהם של הראשונים – אלה שנפטרו ואל תעשו כמעשיהם. מיד יצאו שבעת התלמידים מלפניו **’עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה’**. הם הבינו שהטעות היתה שהם למדו לעצמם ולא דאגו שכולם ילמדו תורה, לכן הלכו ומלאו את כל א”י תורה.

נתאר לעצמנו: לו 24 אלף התלמידים היו עושים כמותם, כמה תורה היה בעולם? אדם שקבל מהקב”ה מתנה כלשהי צריך שיחלוק אותה עם כל העולם כולו, בכל מה שהוא יכול, למה? כדי להרבות כבוד שמים בעולם, שזה תפקידנו עלי אדמות.

אנחנו אומרים כל יום ב’עלינו לשבח’ – **’פִּירוֹ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בְּרֵךְ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלָם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ’**. וכן בראש השנה **’וַיִּדַע כָּל פְּעוּל, כִּי אֶתָּה פָּעַלְתָּ, וַיִּבִין כָּל יְצוּר, כִּי אֶתָּה יְצַרְתָּ, וַיֵּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאָפוֹ ד’ אֵ-לֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ כָּכָל מִשְׁלָה’** איך מקיימים את זה? בשעה שהאדם הינו אנוכי וחושב רק על עצמו ועינו צרה בחברו, הרי הוא כעוף המצפצף ואינו יודע מה הוא מצפצף בתפילותיו.

על כן, בימי הספירה, נחלץ כלנו חושים לעשות למען שמו באהבה רבה, כעבדים נאמנים, להרבות אהבת אהים ולקרב את כולם למלכו של עולם, להסתופף בחצרות ה' וליהנות מזיו תורתו ונזכה כלנו יחדיו בזה ובבא, אכ”ר. ■

אנחנו נמצאים בספירת העומר. 24 אלף תלמידים של ר' עקיבא מתו בין פסח לעצרת. כל יום מתו 720 תנאים קדושים!. אתם יודעים מה זה אומר? אם מודיעים שאחד מגדולי הדור נפטר חלילה ו-5 דקות אחרי זה, מודיעים שעוד אחד נפטר ואחריו עוד אחד נפטר, איזו בהלה תהיה? תקחו דוגמא מהיום, שישנה שפעת העופות בעולם, אם חמשה אנשים מתים כל יום, העולם בפאניקה. ואז נפטרו רחמנא ליצלן כל יום 720 גדולי תורה. למחרת, כשקמים בבקר, אין אומרים בקר טוב, כיון שעוד אחד נפטר ועוד אחד ועוד אחד ועוד אחד, בכל יום 720 נפטרים. ועוד יום, ועוד יום ועוד יום ועוד יום. 32 יום! עד שנעצרה המגיפה בל”ג בעומר בזכותו של ר' שמעון בר יוחאי זכותו תגן עלינו, 24 אלף תלמידי ר”ע מתו! **’זהו העולם שמים’**.

אומרת הגמרא: מדוע מתו? מפני **’שלא נהגו בכבוד זה לזה’** (יבמות דף סב:). המדרש אומר: כיון **’שהיתה עיניהם צרה אלו באלו’** (בראשית רבה פרשה סא). האם יש סתירה בין המדרש לגמרא ומה היה באמת? **’לא נהגו בכבוד’**, או **’שעיניהם צרה אלו באלו’**? מסבירים חכמים: זה שהם **’לא נהגו בכבוד זה לזה’** זה היה בגלל **’שהיתה עיניהם צרה אלו באלו’**. פירושו של דבר: לפעמים בן אדם מקיים תורה ומצוות, עושה הכל מאה אחוז, אבל שהשני יהיה בדיוק כמוהו בכל, זה לא. עינו צרה בשל השני וצרה גם בתורתו.

אומר בעל **’השערי תשובה’**, רבינו יונה:

וענין שונאי השם נמצא לפעמים גם באנשים שהם עושים המצוה ונזהרים מכל עבירה במעשה ולשון, אם נפשם רעה ובקרב לבם יקשה להם כאשר חבריהם עוסקים בתורה, וירע ביניהם בהיות בני אדם עובדים את ה' ויראים מלפניו, כאשר תאמר על האיש אשר לא יחפוץ שיכבודו בני אדם את המלך ושיעבדוהו, כי הוא שונא את המלך, כל שכן, אם הוציאו מחשבתם אל הפועל, שהם מניאים את לב בני אדם מעסק התורה ומן המצוות,

עוזר לנזקקים, מפורסם מאד, שבמשך עשרות שנים עשה חסדים, היה לו חבר בשם ר' שמואל קוק זצ”ל והם היו חברים 30 שנה והוא היה החברותא שלו. תמיד בעניני צדקה וחסד עשו יחדיו למען הכלל דברים גדולים. כשנפטר ר' אלעזר ריבלין השתתף בהלוויה רבי שמואל קוק חברו. והנה איך שהתחילה ההלוויה, רואה הרב לויין שהרב קוק חברו של הנפטר פורש, נכנס לחנות פרחים וקונה עציץ. הוא נדהם. ברגע האחרון שניתן להתייחד עם החבר האמיתי שלך שהיית איתו רוב ימיך ומסע ההלוויה רק מתחיל ואתה פורש לעיני כולם, נכנס לחנות פרחים וקונה עציץ? מה עם החסד של אמת האחרון שאפשר לעשות ולגמול עם הנפטר? הרב לויין לא יכל לעצור את רוחו ונכנס לחנות כדי לקיים מצות **’הוֹכֵחַ תוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ’** (ויקרא יט ז). אומר לו הרב לויין: **’ילמדני רבי, מדוע בתחילת הלוויה נכנסת לחנות פרחים?’** אמר לו ר' שמואל קוק: **’כידוע, אני מטפל במשך שנים במצורע ואמש הוא נפטר. הרופאים בבית החולים ציוו לשרוף את כל כליו ואת כל מלבושיו כיון שהצרעת מדבקת היא ובין החפצים שלו הם ציוו לשרוף גם את התפילין. כשאני שמעתי שצריכים לשרוף את התפילין שלו באתי בדברים עם הרופאים הגוים ובקשתי מהם אם אוכל במקום שהם ישרפו לקבור את התפילין בתוך כלי חרס כמו מנהג ישראל, הם הסכימו אבל התנו תנאי, שעד שתיים עשרה בצהרים אגיע לשם על מנת להכניס את התפילין בכלי חרס ולקוברם. כיון שנתאחרה ההלוויה והגיע הזמן שאני כבר חושש שלא אספיק להגיע ואז חלילה ישרפו את התפילין, נאלצתי לעזוב את הלוויה, להכנס במהירות לחנות כדי לקנות את העציץ ולרוץ לבית החולים’**. אמר הרב לויין: מרגע שהתברר לי המעשה הזה, קבלתי על עצמי רק להצדיק את הבריות.

ואילו אנחנו היינו נוכחים שם, מי מאתנו היה מעלה על דעתו סיטואציה כזאת, שזה המקרה? מה היינו אומרים אנחנו לעצמנו כשהיינו רואים דבר כזה, מבלי לברר כמובן? קונה לעצמו פרחים, הא?!. סוף סוף נפטר ממנו, היינו מהנהנים, עם חיוך, כאילו הדבר ברור לנו, כי הכל תמיד ברור לנו, לא!!.

לעלוי נשמת אלחנן בן שושנה	זרע בר קיימא לאליעזר בן ביאנקה	יעמדו על הברכה		רפואה שלמה לאנג'לו בן פאטינה	רפואה שלמה לנאוה בת פנינה
הצלחה וחזרה בתשובה לחן ואור בנות שרית	כל הישועות לשלום בן פיבי	זרע בר קיימא למיטל בת יפה	זרע בר קיימא לדלית רוזן	לימוד תורה וכל הישועות לליאב בן שרית	פרנסה חזוג הגון לאבנר בן שמחה
רפואה שלמה לדועי מיכאל בן דלית	רפואה שלמה ליעל בת שרה	פרנסה טובה לדוד בן רחל	רפואה שלמה לנסריה בת רחל ויונדה בן תחיה	כל הישועות לאריאל בת שרה	אריכות ימים ובריאות לשלמה בן חביבה ובריאות לשמחה בת צביה
רפואה שלמה וזרע בר קיימא לצפורה בת מרים ומיכאל בן חנה	חזרה בתשובה לכלל ישראל	כל הישועות לשרה בת תמר	רפואה שלמה ופרנסה טובה למרים בת נסריה	כל הישועות לאברהם בן שמחה	חזרה בתשובה הצלחה חזוג הגון לדניאל ואסנת בני נורית
לעלוי נשמת חיה רחל בת רבקה	רפואה שלמה לכלל ישראל	כל הישועות למזל בת תמר	הצלחה בלמודים וכל הישועות לאליזרן, יהודה ומתן חי בני מרים	חזרה בתשובה לסימה בת רחל שולה	כל הישועות לרפאל אוריה וכרמלה בני שמחה
רפואה שלמה לפנינה בת חנה	להצלחה ארגון 'שופר'	כל הישועות לפנחס בן תמר	בריאות ואריכות ימים ושנים למיכאל ורחל בוקרה	בריאות פרנסה זרע בר קיימא למיכל בת רחל	חזרה בתשובה וחזוג הגון לנשלי בת כרמלה
זווג הגון לשמואל בן יפה	לעלוי נשמת חגניה אהרון בן שרה	כל הישועות להודיה פנינה בת תמר	כל הישועות לכל משפחת קמיסא	כל הישועות לבר בת מיכל	לעלוי נשמת משה וחביבה בני חוה
זווג הגון לאיתמר חי בן נאוה	לעלוי נשמת טאוס בת רחל	כל הישועות לתמר תמניה בת סעדה	זווג הגון לניסים משה בן נסירה	פרנסה טובה ובריאות לאליהו הן אסתר	לעלוי נשמת צביה צלה בת חוה
זווג הגון לאביאל בן נאוה	לעלוי נשמת נוריאל בן רבקה	זווג הגון פרנסה טובה חזרה בתשובה לשרון בן ציפי	פרנסה טובה לעמוס ואיזיק	בריאות ופרנסה בשפע לשרית בת רחל	זרע בר קיימא לדניאל ורות גולברי
רפואה שלמה לדניאל בן טאוס	לעלוי נשמת דליה בת פנינה	זווג הגון פרנסה טובה חזרה בתשובה לציפי בת תמרה	ידאת שמים ובריאות לשלומית בת נסירה	לעלוי נשמת חנה בת שרה	זווג הגון ופרנסה טובה לירונן בן תניה

מתכנסים... עם הרב אהודון יצחק שליט"א

<p>ביום ראשון 07/05/06 השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30</p> <p>באולם מבשר טוב</p> <p>מבשרת ציון</p> <p>רח' הארון 50 קרית חתרן</p>	<p>ביום רביעי 10/05/06 השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30</p> <p>באולמי מרום (בית הברוש לשעבר)</p> <p>צומת קרית אתא</p> <p>שדרות ההסתדרות 237</p>
--	--

WWW.SHOFAR.NET

הורים דור העתיד

כסדר שנה היכנס מחמנים ליום הנצמאות
האירוע של כלונ למענו
ולטען עתיד ילדינו

המרת שירה נשמעת שנתון רגע
חיוק טיזת רודן עם מרביצים
הרב זמיר כהן הרב שמואל כהן
הרב יצחק טוטר הרב אורי יצחק
הרב ישראל איילול
הרב מרדכי ארז טובה הרב אריק טכמן

יום רביעי ה' באייר תשס"ו 3.5.06
מושב נחלים עובדות דוד גורליס בנות
מהשעה 18:00 בבוקר ועד השעה 20:00

תמיכה: 052-5000000 • 1-800-20-11-12 • 052-5000000
רמת השרון • אילת • תל אביב • ירקון • אשדוד
רמת השרון: 50 ש"ח מכונן 30 ש"ח ילד מולד 2-14

שירותי כח אדם וסיעוד

- עובדים זרים מכל העולם
- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי
- מטפלים למשך 24 שעות - אפשרי ללא לינה
- מענה מידי לכל פניה

ברישיון משרד העבודה והרווחה

1-700-704-204 פקס: 08-9356686 נ"ד: 050-8779779 רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548 raz2004@bezeqint.net

רק בטרקלין יאקאב חשמל

קונים בקו BEKO מקבלים הרבה יותר!

BEKO - בקו הנו מותג מוצרי חשמל מהגדולים והידועים בעולם. במוצרי **BEKO** הושקעו סכומים נכבדים בתכנון ופיתוח בקו מוצרים בעלי עיצוב וטכנולוגיה מהמתקדמים בעולם. מוצרי **BEKO** מובילים בכל תחומי ענף החשמל: מקררים, מכונות כביסה, מייבשים, מדיחי כלים, תנורים דו-תאיים, תנורים בנייים וכיריים, ומוצרים קטנים כשואבי אבק, מגהצים מיקרוגלים ועוד.

התמונות להמחשה בלבד, ט.ל.ח. **עד 10 תשלומים, מותנה באישור חברות

תנור דו-תאי בקו

- **דגם 6225** טורבו מולטיסיסטם.
- **7 תוכניות אפייה ובישול.**
- **היחיד עם 5 להבות גז משופרות** עם כיפות מושחרות, קלות לניקוי.
- **תא עליון ותחתון** אטומים לחלוטין זה בפני זה.
- **מחיצה מפרידה** בין שני התאים, אין מגע בין התא העליון לתחתון.
- **חימום שבת** - פלטת שבת לשני התאים בנפרד ללא תלות בתרמוסטט.
- **נוריות חייווי לסימון** הגעה לטמפרטורה רצויה לכל תא בנפרד.
- **אפשרות אפייה ב 2-תאים יחדיו.**
- **מכסה עליון נשלף.**
- **שסתומים למניעת דליפת גז** בהיעדר להבה.
- **מבערים קעורים קלים לניקוי.**
- **הצתה אלקטרונית.**
- **צבע לבן, זכוכית שחורה.**

פרסום Shofar News

BEKO
למי שבוחר לקבל יותר!

אמשרות
לתשלום ב"קיים"

האחריות הכפולה
לראשונה בישראל!
טרקלין יאקאב חשמל, רשת מוצרי החשמל היחידה בישראל שמציעה ללקוחותיה אחריות סטנדרט, בנוסף לאחריות היבוא ומאפשרת לך קנייה בטוחה וקטנה.

טרקלין יאקאב חשמל
להזמנות: 1-700-50-50-10

ירושלים | ח' יתחקאל 18, רח' ירמיהו 27 | בני ברק | רח' רבי עקיבא 55, רח' עזרא 11 | מודיעין עילית | ק. ספר, אבני נזר 46, מרכז קסם | ביתר עילית | רח' הרן 20, קניון ביתר 8